

24. maj 2002 - evropski dan parkov

Letos bomo že četrto zapored 24. maj obeležili kot evropski dan parkov (European Day of Parks). Ob tej priložnosti bodo organizirane številne prireditve in akcije na območju vseh večjih parkov v Evropi, s čimer bomo počastili lepoto narave ter evropsko kulturno dediščino in poudarili, kako nujno je njuno varovanje tudi v prihodnje. [Več na strani 1](#)

ForumAlpinum: mednarodni simpozij o naravi v Alpah

Od 23. do 27. septembra 2002 bo Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp (ICAS) v avstrijskem Alpbachu že petič zaporedoma organiziral ForumAlpinum, na katerega niso vabljeni samo raziskovalci, temveč vsi, ki so dejavni na področju kulture, naravoslovnih ali družboslovnih znanosti, umetniki, teologi, menedžerji in politiki, da bi v tem tednu skupaj izdelali in oblikovali razvojne perspektive za raziskovanje Alp. [Več na strani 2](#)

„Economics of Mountain Systems“: evropski program za izobraževanje specialistov za gorska območja

Maja letos je bil tudi uradno potrjen univerzitetni študij z naslovom *European Master Economics of Mountain Systems*, ki bo potekal na dunajski Univerzi za agrikulturo. Podiplomski magistrski program je mednarodni in interdisciplinarni univerzitetni študij, ki bo v okviru izobraževanja odraslih posredoval znanja o evropskih gorskih območjih. [Več na strani 2](#)

24. maj 2002 - evropski dan parkov

Letos bomo že četrto zapored 24. maj obeležili kot evropski dan parkov (European Day of Parks). Ob tej priložnosti bodo organizirane številne prireditve in akcije na območju vseh večjih parkov v Evropi, s čimer bomo počastili lepoto narave ter evropsko kulturno dediščino in poudarili, kako nujno je njuno varovanje tudi v prihodnje.

Ta datum je bil izbran kot spomin na daljni 24. maj 1909, ko so ustanovili prvih devet narodnih parkov na Švedskem. Evropski dan parkov je razglasila Evropska zveza naravnih in narodnih parkov (EUROPARC), ki je krovno združenje večjih zavarovanih območij v Evropi, usklajuje pa tudi vse dejavnosti, povezane s tem dnevom. Glede na temo letne konference zveze EUROPARC leta 2001 je letošnji evropski dan parkov posvečen temi z naslovom „Na smrt ljubljena? Zavarovana območja in izziv turizma“

Ob tej priložnosti je Avstrija ugotovila, da je bilo v preteklem letu vseh pet narodnih parkov zelo uspešnih. Obiskalo jih je okrog štiri milijone obiskovalcev, od katerih jih je večji del izkoristil različne oblike informativne in izobraževalne ponudbe. Avstrijsko okoljsko krovno združenje ponovno zahteva, da se območje Gesäuse na Štajerskem razglasi za narodni park še v letošnjem letu.

V okviru evropskega dneva parkov so se ta teden tudi v Rimu predstavniki italijanskih narodnih parkov in člani lokalnih uprav srečali na konferenci, ki so jo posvetili vlogi zavarovanih območij za razvoj občin. Ugotovili so, da lahko občine s svojo kulturo, tradicijo in znanjem ravno po zaslugi zavarovanih območij pomembno prispevajo k nadaljnjemu razcvetu narodnega gospodarstva.

V slovenskem regijskem parku Škocjanske jame, ki so bile kot pomemben kraški jamski sistem vpisane v Unescov seznam svetovne naravne in kulturne dediščine, bo ob tej priložnosti potekala okrogla miza o kulturni dediščini jamskih sistemov, odprli pa bodo tudi razstavo o zanimivih arheoloških predmetih in kraških pojavih, značilnih za območje parka. Pregled prireditev za celotno Evropo: <http://www.europarc.org/international/data/edp.htm> (v angl.)

Vsebina

24. maj 2002 - evropski dan parkov.....	1
ForumAlpinum: mednarodni simpozij o naravi v Alpah....	2
Podelili so zlatega pando za spodbujanje biotske raznovrstnosti.....	2
„Economics of Mountain Systems“: evropski program za izobraževanje specialistov za gorska območja.....	2
Na San Bernardinu kolesarji namesto tovornjakov.....	2
Slovenija v pričakovanju vključitve v Europäische Union	3
Potujmo s pametjo ali deset nasvetov za okolje prijazna in doživljajsko bogata potovanja	3
„Delujmo za Alpe“ - natečaj za mlade.....	3
Projekt gorskega živalskega vrta na Južnem Tirolskem....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

ForumAlpinum: mednarodni simpozij o naravi v Alpah

Od 23. do 27. septembra 2002 bo Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp (ICAS) v avstrijskem Alpbachu že petič zaporedoma organiziral ForumAlpinum, na katerega niso vabljeni samo raziskovalci, temveč vsi, ki so dejavni na področju kulture, naravoslovnih ali družboslovnih znanosti, umetniki, teologi, menedžerji in politiki, da bi v tem tednu skupaj izdelali in oblikovali razvojne perspektive za raziskovanje Alp. Osrednja tema letošnjega simpozija je „narava v Alpah“. Najpomembnejša skrb pri tem ne bo posvečena le stanju narave, ki naj bi ga opisali čim bolj objektivno, temveč tudi njenemu zaznavanju, rabi in varstvu.

Poleg predavanj so na programu tudi predstavitve posterjev, različne razstave, udeleženci pa se bodo lahko udeležili tudi delavnic in ekskurzij. Za plenarne prireditve bo organizirano simultano tolmačenje v angleški, francoski, italijanski, nemški in slovenski jezik.

Informacije in prijava: <http://www.forumalpinum.org>.

Podelili so zlatega pando za spodbujanje biotske raznovrstnosti

Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) je 22. maja 2002, ki ga obeležujemo kot dan biotske raznovrstnosti, podelil nagrado, imenovano „zlato panda“, s katero sklad spodbuja biotsko raznovrstnost. Med drugimi je nagrado prejel tudi Urad za okolje dežele Piemont, ki se je izkazal z izvedbo projekta za varstvo in raziskovanje vrnitve volka na območje Alp. Dežela Piemont je tako pripomogla, da je z vrnitvijo volka v zadnjih letih ogrožena vrsta ponovno obogatila biotsko raznovrstnost v Alpah in da je z ureditvijo bioloških koridorjev pospešila razširitev populacije volka.

Vir: <http://www.wwf.it> (v ital.)

„Economics of Mountain Systems“: evropski program za izobraževanje specialistov za gorska območja

Maja letos je bil tudi uradno potrjen univerzitetni študij z naslovom *European Master Economics of Mountain Systems*, ki bo potekal na dunajski Univerzi za agrikulturno. Podiplomski magistrski program je mednarodni in interdisciplinarni univerzitetni študij, ki bo v okviru izobraževanja odraslih posredoval znanja o evropskih gorskih območjih. Tako je usmerjen v posebne vidike gorskih sistemov, namenjen pa je (podiplomskim) študentom in profesionalcem iz vse Evrope, ki želijo prispevati k sonaravnemu razvoju evropskih gorskih območij.

Pri pripravi univerzitetnega študija je sodelovalo pet različnih evropskih držav, izvajali pa ga bodo na Univerzi za agrikulturno na Dunaju. Poglavitni cilj študija je ponuditi študentom nadaljevalno interdisciplinarno in mednarodno izobraževanje, na podlagi katerega bodo lahko opravljali zlasti funkcije vodstvenih in svetovalnih kadrov na področju evropskih gorskih območij (v občinah, združenjih, interesnih združenjih, nevladnih organizacijah, javni upravi, v podjetjih z močnimi regionalnimi povezavami, itd.). Dejstvo, da bodo tako udeleženci oz. študentje kakor tudi predavatelji prihajali iz različnih držav, je osrednji element študija, saj bo tako zagotovljena izmenjava izkušenj na ravni posameznih kultur in vzpostavitev čezmejnih omrežij strokovnjakov.

Študij bo potekal v dveh oblikah: faze študija na dunajski univerzi se bodo namreč izmenjevale z vmesnimi fazami t.i. študija on-line. Skupaj bo magistrski študij trajal nekaj več kot leto dni, ob koncu študija pa bo moral vsak študent izdelati znanstveno in v prakso usmerjeno diplomsko delo. Prvi letnik bo začel poslušati predavanja predvidoma septembra 2002. Obsežnejše informacije na spletnem naslovu <http://www.boku.ac.at/ems> (v angl.).

Avtor: dr. Oliver Meixner, Univerza za agrikulturno, Dunaj

Na San Bernardinu kolesarji namesto tovornjakov

V znak protesta proti velikim obremenitvam, ki jim je zaradi prometa težkih tovornih vozil izpostavljen cestni alpski prelaz San Bernardino, švicarski odbor „Ustavite tranzitni promet na A13!“ vabi na kolesarski izlet, ki bo potekal vzdolž alpske severno-južne osi v času od 10. do 15. junija 2002. V tem tednu dni bodo udeleženci prevozili različne etape od Bregenza v Avstriji do Bellinzona v Švici, lahko pa tudi samo nekatere od le-teh. Med potjo bo odbor priredil različne tiskovne konference, na katerih bo seznanjal javnost o svojih zahtevah. Odbor „Ustavite tranzitni promet na A 13“ podpira 36 državljskih gibanj in okoljskih organizacij. Informacije in prijava na spletnem naslovu: info@vcs-gr.ch ali <http://www.vcs-gr.ch/netzwerka13/an13.html> (v nem.)



Slovenija v pričakovanju vključitve v EU

Pogajanja o širitvi Evropske unije na vzhod dobro napredujejo, zlasti velja to za Slovenijo. Prav ta alpska država naj bi bila prva, ki naj bi pristopila k EU.

Slovenija je v pogajanjih z Brusljem začasno zaprla šestindvajset poglavij pravnega reda. V pristopnem procesu je trenutno prišlo do upočasnitve zaradi predsedniških volitev v Franciji in septembrskih volitev v Nemčiji, zaradi česar države članice Evropske unije še niso mogle izoblikovati skupnega stališča. Odprta so ostala še naslednja poglavja: kmetijstvo, regionalna politika in koordinacija strukturnih mehanizmov ter financiranje in proračun. Vendar pa je zaradi zadovoljujočega stanja na finančnem področju in zaradi življenjske ravni, ki v Sloveniji dosega 72 % povprečja držav članic EU, kakor tudi zaradi samo 5-odstotnega deleža aktivnega prebivalstva v kmetijstvu mogoče pričakovati hiter napredek tudi pri teh treh poglavjih, o katerih se bo Slovenija morala še pogajati. Vendar pa zahteva Slovenija v različnih točkah posebno obravnavo: cene kmetijskih izdelkov so višje kot v Evropski uniji in da bi lahko izravnala izgube, ki bi jih zato imeli kmetje pri dohodku, želi Slovenija imeti dostop do nacionalnih subvencij. Po drugi strani pa je Slovenija, ki jo Unija obravnava kot enotno regijo, bogata v primerjavi z drugimi državami kandidatkami. Vprašanje je, ali bo imela sploh možnost koristiti strukturne sklade. Kot kaže trenutno stanje, obstaja celo možnost, da Slovenija pomoči sploh ne bo dobila, medtem ko to pomoč dobivajo sosednje avstrijske regije, ki so bogatejše od slovenskih območij, so pa revne v primerjavi z avstrijskim povprečjem. Vir: Le Monde 22.05.2002

Potujmo s pametjo ali deset nasvetov za okolje prijazna in doživljajsko bogata potovanja

V okviru mednarodnega leta gora je okoljsko združenje Naturfreunde Internationale izdalo knjigo nasvetov „Potujmo s pametjo!“. Ta je namenjena turistom, ki želijo svoja potovanja preživeti na za okolje sprejemljiv in doživljajsko bogat način. V desetih nasvetih lahko izvemo, kako lahko okoljsko zavestno in inteligentno potovanje prispeva k intenzivnejšemu doživljanju, uživanju in aktivnemu oddihu. Brošuro dopolnjuje interaktivni spletni vprašalnik, objavljen na spletnem naslovu <http://www.checkyourtravel.info/> (v angl.), kjer lahko vsak uporabnik preveri, kako sam ravna na potovanjih, nato pa dobi nasvete, kako potovati na za okolje sprejemljiv način. Brošura je objavljena na spletnem naslovu <http://www.nfi.at/english/Arbeitsbereiche/tourism/EcoTour/documents/doc7-en.htm> (v angl.).

„Delujmo za Alpe“ - natečaj za mlade

V mednarodnem letu gora 2002 organizira nemški odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp CIPRA natečaj „Delujmo za Alpe“, na katerem lahko sodelujejo učenci od 5. do 12. razreda (učenci višjih razredov osnovne šole in učenci srednjih šol). Obravnavali naj bi alpski svet in z neposrednimi aktivnostmi prispevali k varstvu ali ozaveščenosti javnosti za lepote in težave tega enkratnega naravnega prostora. Podeljene bodo številne nagrade v skupni vrednosti 15.000 evrov. Zadnji rok za prijavo je 25.10.2002. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu <http://www.alpen-aktiv.de> (v nem.) ali na naslovu CIPRA Deutschland e. V., Heinrichgasse 8, 87435 Kempten, kubutsch@cipra.de.

Projekt gorskega živalskega vrta na Južnem Tirolskem

Južnotirolska vlada načrtuje na območju občine Platzer/ Tisens (Italija) ustanovitev gorskega živalskega vrta. V ta namen je tudi že predvidela finančna sredstva v okviru mednarodnega leta gora. Krovno združenje za varstvo narave in okolja, Deželno združenje za ohranjanje tradicionalne kulture na Južnem Tirolskem, Planinsko društvo Južne Tirolske (AVS), Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), Italijansko planinsko društvo (CAI) in številne druge organizacije so se na začetku letošnjega maja v javnem pismu obrnile na predsedujočega v odboru za mednarodno leto gora v Italiji in se odločno izrekle proti uresničitvi tega projekta.

Predvidena lokacija živalskega vrta, torej območje Tisnerskega sredogorja in Gallberga, sodi k maloštevilnim še neokrnjenim naravnim življenjskim prostorom, za katere so značilni mešani smrekovi gozdovi z bogato raznovrstnostjo rastlinskega in živalskega sveta, močvirnati travniki in barja. Tu najdemo številne rastlinske in živalske vrste, ki so v nevarnosti, da bodo izumrle, če se bo ogrožanje nadaljevalo, in ki so navedene tako na domačih rdečih seznamih kot tudi v evropskih direktivah o ohranjanju naravnih bivališč in prostoživeče flore in favne ter ohranjanju prostoživečih vrst ptic. Za dovozno cesto do živalskega vrta naj bi izbrali tako imenovano Gampenstraße, čudovito, a ovinkasto in zelo nevarno panoramsko cesto, ki nikakor ni primerna za povečan promet. Platzer je od glavne magistralne ceste pomaknjen več kot 30 km v dolino Etschtal in da bi tisoče obiskovalcev vabili tako daleč v mirno gorsko območje, je v popolnem nasprotju z zahtevami varstva gorskega sveta.

Praviloma so živalski vrtovi, še zlasti v odmaknjenih podeželskih predelih, popolnoma preživeta zadeva. Primerna skrb za take živali, kot sta puma in snežni leopard, ki sta v predhodni študiji za omenjeni živalski vrt navedena na seznamu živali, v takih pogojih ni mogoča. Celotno različico odprtega pisma si lahko preberete na spletnem naslovu <http://www.umwelt.bz.it/info.htm> (v. nem.) Avtorica: Evelyn Tappeiner, Krovno združenje za varstvo narave in okolja, Južna Tirolska (Dachverband für Natur- und Umweltschutz)

Gallberg pri Platzersu na območju Tisensa



O tem in onem

Ali bo za prepoved voženj tovornih vozil v prihodnje pristojna Evropska unija?

Prometni odbor pri Evropskem parlamentu je 22.5.2002 sprejel sklep o uvedbi usklajenih predpisov pri omejevanju voženj za težja tovorna vozila v mednarodnem prometu. Države članice smejo ob praznikih in v času uradnih počitnic omejiti vozni čas težjih tovornih vozil v mednarodnem prometu. Sklep namreč predvideva, da bo v prihodnje prepoved voženj za tovorni promet morala odobriti Komisija Evropske unije. Notranja ureditev predpisov na področju težkega tranzitnega prometa pa še naprej ostaja domena vsake posamezne članice. Poleg tega naj bi uvedli evropski informacijski sistem, ki bi zainteresiranim zagotavljal natančne informacije o trenutnih omejitvah in prepovedi voženj. Julija bodo o sklepu glasovali v Evropskem parlamentu.

Viri: <http://www.gruene.at/ots.php?tid=10263&wo=2&kat> (v ne.), http://www.europarl.eu.int/press/index_en.htm (v an.)

Legambiente napovedala popolno zaporo montblanškega predora

13.05.2002 so na obeh straneh predora - v italijanskem kraju Courmayeur ter francoskem kraju Chamonix - potekale demonstracije proti popolnemu odprtju predora za ves promet težjih tovornih vozil. Prisotni so bili predstavniki Aoste, s francoske strani pa vsi župani iz doline Arve. Če Francija in Italija ne nameravata odstopiti od svojega stališča, je italijanska okoljevarstvena organizacija Legambiente za 25. junij napovedala popolno zaporo predora pod Mont Blancom. Več na spletni strani: <http://www.legambiente.it/nazionale.htm> (v ital.).

Komisija EU se strinja z nemškim zakonom o ekološki elektriki

Po več let trajajočem sporu je Komisija Evropske unije 22.05.2002 v celoti sprejela nemško zakonodajo o pospeševanju ekološke elektrike. Vprašljivi so bili namreč zakoni o obnovljivih virih energije in soproizvodnji električne energije in toplote. Prvi zakon podpira proizvodnjo električne energije iz vetrne, vodne ali sončne energije, drugi zakon pa naj bi pred posledicami padca cen zaščitil zlasti elektrarne na lokalni ravni. Za dr. Wernerja Müllerja, nemškega zveznega ministra za gospodarstvo, pomeni odločitev velik dosežek z vidika pravne varnosti na področju rabe obnovljivih virov energije ter soproizvodnje električne energije in toplote. Delež, ki ga predstavljajo obnovljivi viri, v Nemčiji narašča in znaša po najnovejših izračunih Mednarodnega gospodarskega foruma za obnovljive vire energije v Münstru okrog osem odstotkov. Vir: Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo na spletni strani <http://www.bmwi.de> (v nem.).

Gardaland v Trentu? Na konferenci o turizmu v Trentinu (Italija) je italijanska desno usmerjena stranka »Naprej, Italija« (Forza Italia) sredi letošnjega maja predlagala ustanovitev t.i. zimskega Gardalanda. Da bi pospešili zimski turizem na ne ravno najpomembnejšem zimskem središču Monte Bondone, naj bi zgradili zabavišni park na snegu za družine, zgledoval pa bi se po zelo uspešni zasnovi »pravega« zabavišnega parka Gardaland ob Gardskem jezeru. Vir: Trentino, 16.05.2002

Odprli so čezmejno toplarno na daljinsko ogrevanje

21.05.2002 je bavarski državni minister Erwin Huber odprl prvo čezmejno toplarno na daljinsko ogrevanje v Evropi, kjer bodo toploto proizvajali iz geotermalne energije. Objekt stoji na avstrijsko-nemški meji med nemškim Simachom in avstrijskim Brunauom. Bavarska si tako prizadeva srednjeročno povečati svoj delež pri rabi obnovljivih virov energije v okviru porabe energije na Bavarskem na 13 odstotkov. S tem bi Bavarska znatno preseгла nemško povprečje, saj iz Bavarske izvira okrog 43 % od približno 25 milijard kWh električne energije, ki jo proizvedejo iz obnovljivih virov energije v Nemčiji. Vir: Bavarska državna pisarna, 21.05.2002

Mednarodna konferenca: »Mountain forests: lessons learned, societal challenges and a vision beyond 2002«

Od 26. do 28. junija 2002 bo v Navarri v Španiji potekala mednarodna konferenca, ki bo posvečena gorskemu gozdu. Cilj konference je razjasniti odgovornosti različnih akterjev in inštitucij na področju upravljanja z gorskimi gozdovi. Konferenca bo organizirana v sodelovanju s svetovno priznanimi ustanovami oziroma partnerji, kot so Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (Food and Agriculture Organisation of the United Nations - FAO), Gorski forum (The Mountain Forum), Evropska unija in vlade številnih držav. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.mtnforum.org/calendar/events/0206icma.htm> (v angl. ali franc.)

Prireditve

Simpozij: »Okoljska politika za generacije: prihodnja vprašanja trajnosti – trajnostna vprašanja prihodnosti«. 04.05.2002, organizira Kmetijska zbornica Linz (A). Prireditve ob mednarodnem dnevu okolja in ob 20-letnici okoljevarstvene politike v Zgornji Avstriji. Informacije: <http://www.ooe.gv.at/veranstaltung> (v nem.).

Konferenca o naravnem sonaravnem turizmu. 11.-12.06.2002, Wildhaus (Švica). Zagotovljeno simultano prevajanje v nemškem in francoskem jeziku. Informacije: <http://www.sanu.ch/angebot/aktuell.html> (v nem.).

»Žarišče Alpe«: 5. mednarodna poletna akademija. Organizator: CIPRA-International. 19.08.-16.09.2002 - osnovni tečaj; 29.-30.08.2002 – osrednji seminar »Prosti čas – mobilnost – Alpe«. Schaan (Lihtenštajn). Zagotovljeno simultano prevajanje v nemškem in italijanskem jeziku. Informacije in prijava: <http://www.cipra.org>